

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/0366 van 15 december 2015
in de zaak 1011/0791/A/8/0745

In zake: het college van burgemeester en schepenen van de stad [REDACTED]

verzoekende partij

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Willem SLOSSE
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Brusselstraat 59
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomen
de partij :*

[REDACTED]
bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Peter FLAMEY en Gregory VERHELST
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Jan Van Rijswijcklaan 16
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 27 april 2011, strekt tot de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen van 25 maart 2011 waarbij aan de tussenkomen partij de stedenbouwkundige vergunning voorwaardelijk wordt verleend voor het bouwen van een windturbinepark bestaande uit 4 windturbines en 4 middenspanningscabines.

De bestreden beslissing heeft betrekking op percelen gelegen ten oosten van de [REDACTED] te [REDACTED] en met als kadastrale omschrijving [REDACTED]

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomen partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend. De

verzoekende en de tussenkomende partij hebben binnen de termijn bepaald in het proces-verbaal van de zitting van 2 september 2014 een aanvullende nota neergelegd.

Bij arrest nummer S/2013/0201 van 27 augustus 2013 heeft de Raad de vordering tot schorsing als onontvankelijk verworpen.

De behandeling van de vordering die initieel was toegewezen aan de derde kamer, werd op 13 augustus 2014 toegewezen aan de achtste kamer.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 2 september 2014, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

De behandeling van de zaak werd verdaagd naar de openbare terechtzitting van 28 oktober 2014. Aan de tussenkomende partij werd toegelaten om met betrekking tot een nieuw feit een aanvullende nota neer te leggen, en aan de andere partijen om daarop te antwoorden.

Kamervoorzitter Jan BERGÉ heeft tijdens de zitting van 28 oktober 2014 opnieuw verslag uitgebracht.

Advocaat Astrid GELIJKENIS die loco advocaat Willem SLOSSE verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Astrid LIPPENS die loco advocaat Peter FLAMEY verschijnt voor de tussenkomende partij zijn gehoord.

De verzoekende partij is schriftelijk verschenen.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

■■■■ verzoekt met een aangetekende brief van 6 juni 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

Uit het dossier blijkt dat de vordering tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

IV. FEITEN

Op 6 augustus 2010 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar, afdeling Antwerpen, een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het bouwen van een windturbinepark bestaande uit 4 windturbines en 4 middenspanningscabines”*.

Op 22 september 2010 werd tevens een aanvraag ingediend door ■■■■ voor het bouwen van 3 windturbines in een overeenkomstig projectgebied.

Op 2 december 2010 werd aan de tussenkomende partij een milieuvergunning afgeleverd voor het bouwen van de 4 windturbines Wa-01, Wa-02, Wa-03 en Wa-04 uit voorliggende aanvraag.

Op 8 februari 2011 vond er een vergadering plaats met de gemeente [REDACTED] de tussenkomende partij, [REDACTED] en de verwerende partij. Uit reeds ingewonnen adviezen van verschillende instanties bleek het immers aangewezen dat de kandidaat-ontwikkelaars in overleg gingen over het ontwerpen van een gezamenlijk voorstel.

Naar aanleiding van deze vergadering hebben beide aanvragers, tussenkomende partij en [REDACTED], op 18 maart 2011 meegedeeld enkel het project zoals voorgesteld door de tussenkomende partij te behouden en de vergunningsaanvraag van [REDACTED] in te trekken.

Het perceel is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 september 1977 vastgestelde gewestplan 'Turnhout', gelegen in agrarisch gebied.

Het perceel is niet gelegen binnen een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 20 oktober 2010 tot en met 19 november 2010, worden drie bezwaarschriften ingediend.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Archeologie Antwerpen brengt op 27 september 2010 een gunstig advies uit.

De NMBS brengt op 30 september 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap Wegen en Verkeer brengt op 13 oktober 2010 een gunstig advies uit.

De federale overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer, Luchtvaart brengt op 28 oktober 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Vlaams Energieagentschap brengt op 14 december 2010 een ongunstig advies uit.

Fluxys brengt op 17 februari 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente [REDACTED] verleent op 22 november 2010 het volgende ongunstig advies:

“ ...

Overwegende dat moet vastgesteld worden dat de aanvraag, voor wat betreft het grondgebied van Wuustwezel, betrekking heeft op 3 windturbines (Wa1, Wa2, en Wa3) met identiek dezelfde inplanting als in een eerder door aanvrager ingediende en geweigerde aanvraag voor de bouw van windturbines.

Overwegende dat er nog ontwikkelaars actief zijn in het gebied waardoor, in de totaliteit bekeken, het geheel van alle beoogde turbines, bij vergunning, een ruimtelijk onaanvaardbaar geheel zou vormen.

Overwegende dat hierdoor bovendien in elke redelijkheid kan worden aangenomen dat de draagkracht van de ruimte zou worden overschreden.

Overwegende dat uit voorliggende aanvraag blijkt dat totaal geen rekening werd en wordt gehouden met de herhaalde opmerking van het gemeentebestuur om een

gecoördineerde aanvraag in te dienen in functie van de ruimtelijk beste oplossing. Overwegende dat het aangewezen is dat de kandidaat-ontwikkelaars in overleg overgaan tot het ontwerpen van een gezamenlijk voorstel in functie van de minste hinder voor de omwonenden.

Overwegende dat door het groot aantal van mogelijke inplantingsplaatsen, vastgelegd door verschillende potentiële investeerders, het voorliggend voorstel mogelijks niet beschikt over de best mogelijke en minst hinderlijke inplantingsplaatsen waardoor derhalve de goede aanleg van de plaats en de goede ruimtelijke ordening niet is gegarandeerd.

Overwegende dat derhalve besloten kan worden dat de aanvraag in strijd is met de goede ruimtelijke ordening.

Het college besluit ongunstig advies te verlenen. Het college wenst nogmaals te pleiten voor een gecoördineerd en gezamenlijk voorstel dat uitgaat van minder turbines en een optimale inplanting.

...

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente [REDACTED] erleent op 14 maart 2011 het volgende ongunstig advies:

“ ...

Overwegende dat de heraanvraag voorziet in een visueel beter ruimtelijk geheel en een betere aansluiting bij [REDACTED];

Overwegende dat de huidige aangevraagde windturbines kunnen beschouwd worden als een afzonderlijke cluster, gelet op de praktische gelijkheid in de onderlinge afstand tussen de verschillende windturbines, zodat wel degelijk kan gesproken worden over een afzonderlijke cluster;

Overwegende dat met betrekking tot de aansluiting van de windmolens door netbeheerder Elia, op verzoek van [REDACTED] een oriëntatiestudie werd uitgevoerd met betrekking tot de aansluiting van het windmolenpark op een kabel voor transport van de opgewekte stroom, en dit mogelijk is via een kabel van 70 kV verbonden met het aansluitingsveld [REDACTED];

Overwegende dat deze kabel voor het transport van de stroom ondergronds zal worden aangelegd;

Gelet op het toelichtend gesprek op 17/01/2011 met een vertegenwoordiging van de [REDACTED]

Overwegende dat naar aanleiding van dit gesprek het college van burgemeester en schepenen beslist heeft de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar te melden dat het advies van de stad Hoogstraten wordt gegeven na een contact met Eandis en Elia, gezien de uiteenzetting van de [REDACTED] op 17/01/2011 inzake de afvoer van elektriciteit;

Gelet op de bespreking op 07/02/2011 met een vertegenwoordiging van de netbeheerders Eandis en Elia;

Overwegende dat naar aanleiding van deze bespreking kan worden afgeleid dat het volgens de wet niet toegelaten is tuinbouw WKK's aan te sluiten op de ondergrondse transportleiding die op kosten van de [REDACTED] zal worden aangelegd naar Sint Job;

Overwegende dat naar aanleiding van deze bespreking ook kan worden afgeleid dat de plannen betreffende de realisatie van het transformatiestation in Meer uitgevoerd zullen worden, ongeacht de realisatie van de ondergrondse transportleiding van de [REDACTED]

en dat de transportleiding vanaf het transformatiestation in meer zal bestaan uit een dubbele bovengrondse transportleiding;

Overwegende dat deze werken zijn ingeschreven in het investeringsplan van Elia, maar dat de realisatie ervan heel wat tijd zal vragen;

Gelet op de bevindingen van de 2 besprekingen;

Na beraadslaging;

Beslist :

Enig artikel:

Ongunstig advies te verlenen voor de windmolens Wa-01, Wa-02 en Wa-03 om reden van het ontbreken van:

- de bundeling van de middelen door [REDACTED] om de noodzakelijke infrastructuur en aansluiting van de WKK'S te realiseren;
- het akkoord van Infrabel dat een leiding in de reservatiestrook (liefst ondergronds) mag gelegd worden,

Ongunstig advies te verlenen voor de windmolen Wa-04, om reden dat deze nog steeds te dicht wordt ingeplant bij het Ecoduct over de [REDACTED] op de grens tussen [REDACTED].

...

Op 25 maart 2011 beslist de verwerende partij de stedenbouwkundige vergunning voorwaardelijk te verlenen. Zij motiveert haar beslissing onder meer als volgt:

“ ...

De projectlocatie is uitermate geschikt voor de inplanting van windturbines. Ze is zowel op gemeentelijk, op provinciaal als op Vlaams niveau geselecteerd als potentiële inplantingszone. De oprichting van windturbines kadert in de doelstellingen van de Vlaamse Regering inzake de uitbouw van hernieuwbare energiebronnen in Vlaanderen. De Vlaamse Regering stelt als doelstelling voorop om tegen 2010 6% van het totale elektriciteitsverbruik te betrekken uit hernieuwbare energiebronnen. Dit word vertaald in een verplichting voor de elektriciteitsleveranciers om tegen 2010 6% van de certificaatplichtige leveringen te betrekken uit hernieuwbare energiebronnen, oplopend tot 13% tegen 2020. Windenergie kan hierin een belangrijke bijdrage leveren. Het potentieel voor windenergie op land wordt voor Vlaanderen geraamd op grootte-orde 1000 MW.

De elektriciteitsopwekking via windenergie vermijdt het gebruik van fossiele brandstoffen en de uitstoot van voor het milieu schadelijke gassen. De inplanting van de drie windturbines met een hoogte van 150 m heeft een visuele impact op het landschap zonder het open karakter en daarmee de eigenheid van het landschap te bedreigen.

De lijnstructuur die aanwezig is in het landschap, is de [REDACTED] en de [REDACTED]

De windturbines staan parallel aan deze lijninfrastructuur en aan de ten westen daarvan voorziene windturbines van Electrabel. Ruimtelijk vormen deze vier windturbines Wa-01, Wa-02, Wa-03 en Wa-04 een cluster die aansluit bij deze vier ertegenover liggende, stedenbouwkundig vergunde windturbines. Deze inplanting verenigt een maximaal aantal windturbines (optimaal gebruik van ruimte/ grond) in de projectzone en een voldoende bundeling met de reeds aanwezige lijninfrastructuur, gelet op link met de windturbines van Electrabel aan de westzijde van de [REDACTED] en het verder noordelijk gelegen bedrijvenpark.

De aanvraag kenmerkt zich door een maximale maar ook eenvoldoende coherente en regelmatige invulling in de projectzone ten zuiden van de [REDACTED]

Door deze bundeling ontstaat er geen nieuwe versnippering van het landschap. Er wordt een ruimtelijk evenwicht bereikt met de bestaande lijnstructuur en de vier vergunde windturbines aan de westzijde van de [REDACTED]. De inplanting van de windturbines ondermijnt de eigenschappen van deze dragers en het omliggend landschap niet. De windturbines fungeren visueel als herkenningspunten, bakens bij deze door de mens aangelegde vervoersassen. Gezien hun ecologisch en economisch nut betekenen de windturbines een logische invulling bij deze bestaande lijninfrastructuur. Voor wat de specifieke invulling betreft dient er tevens voor gekozen te worden een visueel gelijkaardige en bij voorkeur zelfde type windturbine met lichtgrijze buismast en drie

wieken, in de ganse zone toe te passen. Ook de ashoogte en wiekdiameter dienen vergelijkbaar te zijn. Dit maakt een voorwaarde uit van de vergunning.

Teneinde een uniforme vormgeving te bekomen voor de middenspanningscabines en deze maximaal te integreren in de omgeving, dienen deze afgewerkt te worden met rode baksteen en rondom de constructies moet een houtkant als zichtscherm aangeplant worden;

CONCLUSIE

De bouw en exploitatie van de voorgestelde windturbines is vanuit stedenbouwkundig oogpunt vergunbaar.

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar geeft de stedenbouwkundige vergunning af voor de windturbines Wa-01, Wa-02, Wa-03 en Wa-04 .

...

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig werd ingesteld. Er worden op dit punt geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

De tussenkomende partij legt in haar verzoekschrift tot tussenkomst uit dat de verzoekende partij haar belang niet kan steunen op artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO. De verzoekende partij heeft met name nagelaten om tijdig advies te verstrekken zoals het is bepaald in artikel 4.7.26, §4, 2°, b, 2) VCRO. Deze bepaling stelt dat het college van burgemeester en schepenen aan het vergunningverlenend bestuursorgaan advies verstrekt binnen een ordetermin van 30 dagen, die ingaat na deze waarop het openbaar onderzoek werd afgesloten. De tussenkomende partij redeneert dat het ongunstig advies van 14 maart 2011 laattijdig is, gelet op de afsluiting van het openbaar onderzoek op 19 november 2010.

In haar aanvullende nota legt de tussenkomende partij omstandig uit dat de verzoekende partij geen belang kan vinden in artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO. Zij kan geen rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen uit de vergunningsbeslissing lijden omdat, ten eerste, haar planologisch en stedenbouwkundig beleid door de vergunning niet in het gedrang wordt gebracht en, ten tweede, omdat intussen is voldaan aan de voorwaarde in de bestreden beslissing tot het voorafgaand bekomen van een vergunning voor het aanleggen van een ondergrondse 70 kW-leiding. De tussenkomende partij stelt dat het windmolenpark Aspiravi Noorderkempen, waarvan de in de bestreden beslissing vergunde turbines deel uitmaken, op de gevraagde wijze is aangesloten op het transformatorstation te Brecht, hetgeen betekent dat de vergunde turbines geen transportcapaciteit kunnen ontnemen aan de glastuinbouwbedrijven die een warmtekrachtkoppeling (WKK) willen aansluiten op het net.

De verzoekende partij spreekt deze laatste feiten in haar aanvullende nota niet tegen. Zij stelt dat haar advies conform artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO tijdig is verstrekt, vermits zij aan de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar daarvoor uitstel vroeg, en bekwaam.

Beoordeling door de Raad

De termijn voor het geven van advies zoals bepaald in artikel 4.7.26, §4, 2°, b, 2) VCRO is een ordetermin. Er is niet voorzien in sancties. De Raad neemt aan dat het advies binnen een redelijke termijn moet worden gegeven, rekening houdend met de concrete omstandigheden van de zaak.

De bestreden beslissing vermeldt:

*“In het schrijven dd 17/01/2011 spreekt het **College van Burgemeester en Schepenen** van [REDACTED] zich niet over de aanvraag. Het college vraagt uitstel voor het geven van haar definitief advies. Het advies van 14/03/2011 is ongunstig.”*

Uit het advies van 14 maart 2011 blijkt dat het college van burgemeester en schepenen met de vertegenwoordiging van de aanvrager, nu tussenkomende partij, op 17 januari 2011 een toelichtend gesprek had over de afvoer van de opgewekte elektriciteit. Op diezelfde dag heeft het college om uitstel gevraagd voor het geven van haar advies, in functie van een bespreking met de netbeheerders EANDIS en ELIA. Dit overleg vond plaats op 7 februari 2011. Uit de bestreden beslissing blijkt verder dat het probleem van de afvoer van de opgewekte elektriciteit aanleiding heeft gegeven tot het opleggen van een vergunningsvoorwaarde. Het is dus niet zonder pertinente verantwoording dat het college van burgemeester en schepenen een uitstel vroeg voor het geven van haar advies. Het uitstel werd gevraagd binnen een termijn van minder dan twee maanden na het sluiten van het openbaar onderzoek. Het definitieve advies volgde dan binnen een termijn van iets meer dan één maand na het overleg met de netbeheerders.

De Raad oordeelt dat het advies van de verzoekende partij gelet op de omstandigheden van de zaak niet ontijdig werd gegeven. Het college van burgemeester en schepenen heeft over het probleem van het transport van de opgewekte elektriciteit met gepaste zorgvuldigheid overlegd en heeft diligent haar definitief advies gegeven, nadat de verwerende partij het gevraagde uitstel toestond. De ordetermin van artikel 4.7.26, §4, 2°, b, 2) VCRO is niet geschonden.

Daaraan kan nog worden toegevoegd dat de adviserende instantie volgens artikel 4.8.16, §4, 6° VCRO het college van burgemeester en schepenen is. Deze beschikt in de gegeven omstandigheden over het vereiste belang en de hoedanigheid om een vordering in te stellen.

De exceptie is ongegrond.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

Het middel is genomen uit de schending van artikel 4.3.1, §1, 1°, a) VCRO, van artikel 11 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen (hierna: Inrichtingsbesluit), van de beginselen van

behoorlijk bestuur, meer bepaald van de formele en materiële motiveringsplicht en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

1.

De verzoekende partij legt uit dat het transport van de grote hoeveelheid opgewekte elektriciteit (16 GWh op jaarbasis) de ontwikkelings- en uitbatingsmogelijkheden van de glastuinbouw in de regio quasi onmogelijk maakt. De bedoelde mogelijkheden worden in hoge mate bepaald door het gebruik van kwalitatieve warmtekrachtkoppeling door die bedrijven (WKK), hetgeen betekent dat de bedrijven op het elektriciteitsnet moeten kunnen worden aangesloten. Het transport van de door de WKK geproduceerde elektriciteit vormt samen met het transport van de elektriciteit die door vier windturbines wordt opgewekt een belangrijk capaciteitsprobleem. Dit is de draagwijdte van het advies dat de verzoekende partij over de aanvraag heeft gegeven.

De verzoekende partij stelt verder dat de voorwaarde die in de bestreden beslissing met betrekking tot het bekomen van een vergunning voor een ondergrondse transportleiding waarop derden tegen marktconforme voorwaarden kunnen aansluiten en die dient te worden bekomen vooraleer de windturbines in exploitatie gaan, geen oplossing biedt. De netwerkbeheerders achten de aansluiting van glastuinbouwbedrijven op de ondergrondse transportleiding niet mogelijk. De bestreden beslissing antwoordt niet op dit aspect van het ongunstige advies van de verzoekende partij.

De verzoekende partij legt ook nog uit dat geen beroep kan worden gedaan op de afwijkmogelijkheid van artikel 4.4.9 VCRO omdat niet wordt voldaan aan de voorwaarde van de standaardtypebepaling voor landbouwgebieden, zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 11 april 2008 tot vaststelling van de nadere regeling met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen (hierna: Typevoorschriftenbesluit). De inplanting van de windturbines brengt de realisatie van de agrarische bestemming in het gedrang doordat het transport van de elektriciteit geproduceerd door de WKK's quasi onmogelijk wordt gemaakt, terwijl zowel het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen (RSV) als het ruimtelijk structuurplan provincie Antwerpen (RSPA) de regio aanduidt als concentratiegebied voor grootschalige glastuinbouw. De bestreden beslissing motiveert niet op afdoende wijze waarom er een geldige afwijking kan zijn.

2.

De verwerende partij antwoordt dat haar beslissing is opgebouwd rond de criteria die in de lokalisatienota met betrekking tot de impact en de eventuele verstorende effecten van de windturbines zijn opgenomen. De eventueel verstorende effecten van de inplanting zijn niet van die aard dat de vergunning moet worden geweigerd.

De verwerende partij wijst er ook op dat er met betrekking tot de voorgenomen ontwikkeling van de glastuinbouw geen enkel planologisch bindend instrument voorligt. De bouw van windturbines in agrarisch gebied staat op zichzelf de ontwikkeling van de algemene agrarische bestemming niet in de weg. De afwijking van het bestemmingsvoorschrift is gegrond en afdoende gemotiveerd. De voorwaarde met betrekking tot het bekomen van een vergunning, voorafgaand aan de exploitatie van de windturbines, voor een ondergrondse transportleiding met mogelijke aansluiting voor derden, ontkracht het opgeworpen middel.

3.

De tussenkomende partij noemt het middel onontvankelijk bij afwezigheid van een rechtstreeks belang van de verzoekende partij. De vergunningsvoorwaarde dat turbines niet in exploitatie mogen genomen worden vooraleer een vergunning wordt verkregen voor een passende

ondergrondse transportleiding betekent dat de turbines geen capaciteitsprobleem in het bestaande elektriciteitsnet zullen veroorzaken.

Wat de grond van het middel betreft, stelt de tussenkomende partij dat de bestreden beslissing correct toepassing heeft gemaakt van de afwijkingsmogelijkheid van artikel 4.4.9 VCRO: ingevolge de standaardtypebepaling voor de categorie van gebiedsaanduiding landbouw zijn de windturbineparken toegelaten, voor zover zij door hun beperkte impact de realisatie van de bestemming niet in het gedrang brengen en op voorwaarde dat de mogelijke effecten van de inplanting in een lokalisatienota worden beschreven en geëvalueerd. Het voldoen aan de voorwaarden blijkt uit de lokalisatienota die de tussenkomende partij aan haar aanvraag heeft toegevoegd. De bestreden beslissing motiveert correct dat het agrarisch gebruik van de landbouwgronden nauwelijks wordt beperkt. De aansluitingsproblematiek van de WKK's van de glastuinbouwbedrijven is hieraan volledig vreemd. De bestreden beslissing heeft dit aansluitingsprobleem overigens uitdrukkelijk behandeld, wat blijkt uit het opleggen van de voorwaarde.

De verzoekende partij verwijst volgens de tussenkomende partij ook onterecht naar het RSV en het RSPA, nu de ruimtelijke structuurplannen volgens art. 2.1.2, §7 VCRO geen beoordelingsgrond vormen voor de stedenbouwkundige vergunningsaanvragen.

4.

In haar wederantwoordnota onderstreept de verzoekende partij dat duurzaamheid en energie-efficiëntie, waaronder de duurzame energietechniek van de WKK, ook reeds in het kaderplan 2008, dit is een voorbereidend plan van het provinciaal RUP 'Glastuinbouw', als een voorwaarde voor de leefbaarheid van de grootschalige glastuinbouw wordt beschouwd. De glastuinbouw in de macrozone ■■■■ moet haar warmtekrachtcentrales kunnen aansluiten op het net. De netbeheerders zouden evenwel niet kunnen toestaan. De bestreden beslissing antwoordt niet op dit onderdeel van het advies van het college van burgemeester en schepenen.

5.

In haar aanvullende nota herhaalt de tussenkomende partij dat de verzoekende partij bij het middel geen belang (meer) heeft, minstens dat het middel ongegrond is, vermits wordt aangetoond dat er geen inperking van het elektriciteitsnet is.

Beoordeling door de Raad

Het middel houdt essentieel verband met het transport van de door de gevraagde turbines opgewekte elektriciteit. Meer concreet legt de verzoekende partij uit dat de door de turbines opgewekte elektriciteit het transport van de elektriciteit geproduceerd door de WKK's van de glastuinbouwbedrijven in het gedrang zal brengen, of zelfs onmogelijk maken. Dit hypothekeert de ontwikkelings- en exploitatiemogelijkheden van de glastuinbouw, wat dan volgens de lezing die de verzoekende partij eraan geeft, de algemene bestemming van het agrarisch gebied in het gedrang brengt.

De bestreden beslissing legt aan de vergunninghouder de voorwaarde op om voorafgaand aan de exploitatie van de turbines een vergunning te bekomen voor een voldoende zware ondergrondse transportleiding die ook kan dienen voor de afvoer van stroom van de WKK's in dezelfde omgeving. Er is geen betwisting over het feit dat de vergunning intussen werd bekomen. Aan de voorwaarde is voldaan, en een gepaste transportleiding is aanwezig. Er is dus geen onduidelijkheid meer over de vraag of het transport van de elektriciteit uit de gevraagde turbines een transportprobleem oplevert, gelet op het transport van de elektriciteit van de WKK's. Daardoor heeft de verzoekende partij bij het middel geen (actueel) belang meer, vermits het zijn

exclusieve feitelijke grondslag vindt in het (opgeheven) probleem van de capaciteit van het elektriciteitsnet.

Ten overvloede kan daaraan nog het volgende worden toegevoegd.

Het middel moet niet verder worden onderzocht waar het stelt dat de bestreden beslissing niet antwoordt op het advies van het college van burgemeester en schepenen van [REDACTED] over het beschreven capaciteitsprobleem. Het motiverings- en zorgvuldigheidsonderzoek heeft op dat punt geen voorwerp meer.

Hetzelfde geldt voor de grief dat de bestreden beslissing de algemene (agrarische) bestemming van het gebied in het gedrang brengt doordat de landbouw geen ontwikkelingsmogelijkheden meer zou hebben. Ook die grief gaat terug op de hypothese van het capaciteitsprobleem. Er is geen schending van artikel 4.3.1, §1, 1°, a) VCRO en van artikel 11 Inrichtingsbesluit.

De verzoekende partij suggereert in de uiteenzetting van haar middel een schending van artikel 4.4.9, §1, eerste lid VCRO. Deze bepaling verwijst naar het Typevoorschriftenbesluit, waar dit voor de categorie van gebiedsaanduiding landbouw het aanbrengen van windturbines in agrarisch gebied toelaat voor zover deze door hun beperkte impact de realisatie van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen, en de effecten van de inplanting ten aanzien van efficiënt bodemgebruik, van de eventuele verstoring van de uitbating(smogelijkheden) en van de landschappelijke kwaliteiten in een lokalisatienota worden beschreven en geëvalueerd.

De bestreden beslissing onderzoekt de lokalisatienota bij toepassing van de omzendbrief EME/2006/01 – RO/2006/02 “Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines”. De beslissing motiveert wat de ruimtelijke aspecten van de inplanting betreft onder meer over het bundelingsprincipe, het grondgebruik, de impact van de turbines op de landbouw, het landschap en de natuur, etc.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij de inhoud van de lokalisatienota op deze punten niet concreet weerlegt en niet verder komt dan de loutere bewering dat de bestreden beslissing de afwijkmogelijkheid van artikel 4.4.9, §1, eerste lid VCRO niet afdoende motiveert. Dit kan niet leiden tot de vaststelling dat de bepaling geschonden is, in het bijzonder niet omdat de verzoekende partij in haar inleidend verzoekschrift ook deze grief expliciet steunt op het probleem van het elektriciteitstransport.

Het middel is onontvankelijk, en ondergeschikt ongegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

Het middel is genomen uit de schending van de artikelen 4.3.1, §1, 1°, b) en 4.1.1, §2, 1° en 2° VCRO, van de formele en materiële motiveringsplicht, van het zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, en, zoals het blijkt uit de uiteenzetting van de verzoekende partij, van artikel 1.1.4 VCRO.

De verzoekende partij onderscheidt drie onderdelen.

In een eerste onderdeel legt de verzoekende partij uit dat de inplanting van vier windturbines strijdt met de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen van de beleidsniveaus van de gemeente, de provincie en het gewest.

De stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van vier windturbines met een zeer groot vermogen doet afbreuk aan de duurzame ontwikkeling van het gebied en aan de behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten, o.a. wonen, glastuinbouw, industrie, die niet werden afgewogen. De beslissing strijdt eveneens met de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen zoals neergelegd in het gewestelijk ruimtelijk structuurplan en het provinciaal ruimtelijk structuurplan Antwerpen. De verzoekende partij zelf wenst geen vergunningen af te geven die niet kunnen worden gerealiseerd of die de ontwikkelingsmogelijkheden van de gebiedsspecifieke functies in het gedrang brengen. Er zijn dermate veel aanvragen voor het oprichten en/of aansluiten van WKK's en windturbines dat er geen overzicht meer is.

In een tweede onderdeel zegt de verzoekende partij dat bij besluit van 4 mei 2010 van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar een eerdere gelijkaardige aanvraag voor windturbines op dezelfde locatie werd geweigerd wegens onverenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening, en meer bepaald omdat deze geen visueel geheel zouden vormen of dus niet gebundeld zouden zijn. Het verschil met de weigeringsbeslissing van 4 mei 2010 wordt niet verantwoord. De onverenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening is dezelfde voor de voorliggende aanvraag. De bestreden beslissing schendt om die reden de hierboven in de aanhef genoemde bepalingen en beginselen.

In een derde onderdeel bekritiseert de verzoekende partij de afstand van de meest noordelijke windturbine tot het ecoduct ter hoogte van de Vlamingstraat. De turbine Wa-04 wordt op slechts 250 à 260m van het ecoduct en een natuurinrichting ingeplant, hetgeen minder is dan de 300m die het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) in haar advies aanhoudt om een significante verstoring te vermijden. De inplanting van de turbine Wa-04 is dus niet verenigbaar met de goede ruimtelijke ordening en houdt geen rekening met de toestand in de omgeving. Er is in de zin van artikel 1.1.4 VCRO geen afdoende afweging tussen de belangen van de natuur enerzijds en de energieproductie anderzijds, terwijl de gevolgen voor het milieu klaarblijkelijk niet in rekening werden gebracht.

2.

Met betrekking tot het eerste onderdeel stelt de verwerende partij dat de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen van de stad [REDACTED] op zichzelf niet in het gedrang worden gebracht, hetgeen betekent dat de verzoekende partij bij het middel geen belang heeft.

De ruimtelijke structuurplannen zijn geen beoordelingsgrond voor vergunningsaanvragen (artikel 2.1.2, §7 VCRO). Noch in het bindend gedeelte van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen, noch in het richtinggevend gedeelte ervan zijn er gegevens over de ontwikkeling van de glastuinbouw in en rond Hoogstraten. In de bindende bepalingen van het provinciaal ruimtelijk structuurplan Antwerpen wordt allesbehalve gedetailleerd vastgesteld waar exact de glastuinbouw in en rond Hoogstraten zal moeten worden ontwikkeld. Op die wijze komen de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen op niveau van het gewest en de provincie niet in het gedrang.

Wat het beleid betreft, blijkt het probleem voor de verzoekende partij voornamelijk verband te houden met de aansluiting van de WKK's van de glastuinbouwbedrijven en van de windturbines op het aanwezige elektriciteitsnet. Dit is geen probleem van stedenbouwkundige aard omdat het geen betrekking heeft op de uitoefening van de landbouwactiviteiten. De vergunning van vier windturbines dwarsboomt de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen niet.

Wat het tweede onderdeel, over de bundeling van de windturbines, betreft, merkt de verwerende partij op dat de weigeringsbeslissing van 04 mei 2010 geen gelijkaardige, maar een heel verschillende aanvraag tot voorwerp had. De aanvraag betrof 8 turbines, waarvan 3 in een mooie lijnopstelling waarbij de 5 overige niet voldoende bij de aanwezige lijninfrastructuur aansloten. Het is mogelijk dat een verzameling van 5 turbines geen visueel aansluitende cluster vormt, terwijl de 4 voorliggende turbines dit wel doen. De bestreden beslissing heeft rekening gehouden met de reeds vergunde turbines in de omgeving.

Wat het derde onderdeel betreft, wijst de verwerende partij er op dat het advies van de Interdepartementale Windwerkgroep geen significante negatieve invloed verwacht van de inplanting van de turbine Wa-04 op de natuur en de avifauna. Een afstand van 270m tot de turbine volstaat. De bestreden beslissing neemt dit toonaangevend advies letterlijk over.

3.

Wat het tweede onderdeel van het middel betreft, het bundelingsprincipe, verwijst de tussenkomende partij naar de lokalisatienota. Daarin worden de 4 turbines gebundeld ten opzichte van de grootschalige lijninfrastructuur (■■■■), de bestaande windturbines en het bedrijventerrein ■■■■, en ten opzichte van elkaar. Wat dit laatste betreft staan de turbines op nagenoeg identieke afstand van de autosnelweg ■■■■, terwijl ook hun onderlinge afstand nagenoeg identiek is. De verzoekende partij kan niet nuttig verwijzen naar de gedeeltelijke weigering van een vergunning voor 8 windturbines bij beslissing van 04 mei 2010 van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar. De voorliggende aanvraag houdt uitdrukkelijk rekening met het weigeringsmotief dat enkel de 3 meest zuidelijke turbines van de 8 een ruimtelijke coherent geheel vormden, en de overige 5 gelet op het verschil in onderlinge tussenafstanden niet voor vergunning in aanmerking kwamen.

Ook wat het derde onderdeel betreft, de afstand van turbine Wa-04 ten aanzien het ecoduct, verwijst de tussenkomende partij naar de lokalisatienota. De turbine Wa-04 bevindt zich op 435m van het ecoduct en op 267m van de toegangsweg van het ecoduct, zodat de nota terecht besluit dat er van de windturbines geen significante invloed te verwachten is. De interdepartementale windwerkgroep heeft de aanvraag in haar advies van 14 december 2010 op dit punt gunstig geadviseerd.

4.

In haar memorie van wederantwoord stelt de verzoekende partij nog met betrekking tot het tweede onderdeel dat de inplanting van de vier turbines in de voorliggende aanvraag niet anders is dan de in 2010 geweigerde aanvraag. De bundeling werd niet alleen op zichzelf niet beoordeeld, maar er werd ook geen rekening gehouden met de omgeving.

Voor wat de twee overige onderdelen van het middel betreft, voegt de verzoekende partij geen essentiële elementen toe.

Beoordeling door de Raad

1.

In het eerste middelonderdeel focust de verzoekende partij op de onmogelijkheid om haar beleid met betrekking tot het vergunnen van windturbines en serres met WKK's te realiseren, wegens de ontoereikendheid van het elektriciteitsnet en het feit dat de windturbines de ontwikkelings- en uitbatingsmogelijkheden van de glastuinbouw ernstig in het gedrang brengen.

Aldus schijnt de verzoekende partij haar eerste middel op een andere juridische grondslag te hernemen. De feiten blijven echter dezelfde. In de beoordeling van het eerste middel is gezegd

dat het probleem van het transport van de opgewekte elektriciteit, deze van de turbines en van de WKK's, wordt opgelost door de intussen gerealiseerde stedenbouwkundige voorwaarde in de bestreden beslissing met betrekking tot het voorafgaand vergunnen van een voldoende krachtige transportleiding waarop ook derden kunnen aansluiten. Met deze derden worden de glastuinbouwbedrijven met WKK's bedoeld, hetgeen onmiddellijk betekent dat hun ontwikkelingsmogelijkheden niet in het gedrang worden gebracht. Het kan op deze wijze niet worden ingezien dat de verzoekende partij in de gegeven omstandigheden geen oordeelkundig beleid kan voeren met betrekking tot de vestiging van bedrijven in de sector van de glastuinbouw.

In die zin heeft de verzoekende partij bij het middelonderdeel geen belang, vermits zij haar discretionaire beoordelingsbevoegdheid met betrekking tot vergunningsaanvragen voor het betrokken gebied onbelemmerd kan uitoefenen.

Bijaldien moet worden opgemerkt dat het eigen vergunningenbeleid waarover de verzoekende partij het heeft niet evident gelijk te stellen is met een beleidsmatig gewenste ontwikkeling zoals bedoeld in artikel 4.3.1, §2, 1° lid, 2° VCRO. Een dergelijke beleidsmatig gewenste ontwikkeling moet voldoende in beleidsdocumenten vaststaan. Er liggen met betrekking tot het beleid van de stad Hoogstraten inzake de ontwikkeling van de glastuinbouw geen oordeelsvormende beleidsdocumenten voor. De eenvoudige verwijzing naar gewestelijke en provinciale planningsinstrumenten volstaat daartoe niet, en al zeker niet indien de juridische relevantie van de instrumenten en hun onderscheiden bepalingen niet wordt verduidelijkt. Hetzelfde geldt voor de adviezen van de verzoekende partij over stedenbouwkundige aanvragen voor windturbines en serres.

Tenslotte: het feit dat de bestreden beslissing het beleid van de verzoekende partij zou doorkruisen, betekent nog niet dat de beslissing strijdt met de goede ruimtelijke ordening, of op zichzelf niet afdoende is gemotiveerd.

Er is geen schending van de bepalingen van artikel 4.3.1, §1, 1° lid, 1°, b en 4.3.1, §2, 1° lid, 2° VCRO in de zin zoals het middelonderdeel het bedoelt.

Het eerste middelonderdeel is deels onontvankelijk en deels ongegrond.

2.

Wat de bundeling van de vier gevraagde windturbines betreft, stelt de bestreden beslissing met verwijzing naar de omzendbrief EME/2006/01-RO/2006/02 en naar de lokalisatienota het volgende:

“De aaneensluitende rij van vier windturbines vormt een visueel geheel.

De windturbines worden op nagenoeg dezelfde afstand van [REDACTED] ingepland (gemiddeld 377m) De windturbines sluiten goed aan bij de bestaande infrastructuur (autosnelweg, HST en vergunde windturbines) en werken niet verstorend op het landschap. Ruimtelijk vormen deze vier windturbines WA-01, WA-02, WA-03 en WA-04 een cluster die aansluit bij de vier ertegenover liggende vergunde windturbines van Electrabel. Deze inplanting verenigt een maximaal aantal windturbines (optimaal gebruik van ruimte/grond) in de projectzone en een voldoende bundeling met de reeds aanwezige lijninfrastructuur, gelet op de link met de windturbines van Electrabel aan de westzijde van de [REDACTED].

De reeks van vier windturbines ligt tevens in het verlengde van de bedrijvenzone [REDACTED], hetgeen het bundelingsprincipe andermaal ondersteunt.

Door deze bundeling ontstaat er geen nieuwe versnippering van het landschap. Er wordt een ruimtelijk evenwicht bereikt met de bestaande lijnstructuur”

Aldus beoordeelt de bestreden beslissing niet alleen de bundeling van de vier windturbines ten opzichte van elkaar, maar ook ten opzichte van de bestaande lijninfrastructuur (■■■■■) en van de aan de westzijde van deze lijninfrastructuur opgerichte windturbines.

De Raad kan zich voor wat betreft het oordeel over de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening van de plaats niet in de plaats van de vergunningverlenende overheid stellen. Haar toezicht is marginaal.

Uit het dossier van de aanvraag, meer bepaald uit de liggingsplannen en de lokalisatienota, blijkt dat de 4 turbines gebundeld zijn zoals de bestreden beslissing het beschrijft. Er zijn geen objectieve elementen, zoals bijvoorbeeld adviezen, die dit ontkrachten. Dit betekent dat het onderzoek van de aanvraag op zichzelf niet kennelijk onzorgvuldig is en de beoordeling van de pertinente aspecten van de inplanting niet tot een kennelijk onredelijke beoordeling van de ruimtelijke ordening van de plaats heeft geleid.

Het dossier van een eerdere (geweigerde) aanvraag verandert daar niets aan. Het onderzoek van de verwerende partij is beperkt tot het voorwerp van de aanvraag zelf. De Raad kan ook alleen nagaan of de bestreden beslissing op zichzelf beschouwd de ingeroepen wetsbepalingen en algemene beginselen schendt, los van de vergelijking met een andere beslissing die haar niet is voorgelegd. De bestreden beslissing moet niet uitleggen waarom de aanvraag anders is beoordeeld dan een eerdere. De verzoekende partij toont in het middelonderdeel niet aan dat de bestreden beslissing zelf lijdt aan de schending van de artikelen 4.3.1, §1, 1°, b) en 4.1.1, §2, 1° en 2° VCRO, van de formele en materiële motiveringsplicht of van het zorgvuldigheidsbeginsel. Het blijkt daarenboven dat de partijen over de vergelijkbaarheid van de twee aanvragen grondig van mening verschillen.

Het tweede middelonderdeel is ongegrond.

3.

Wat het derde middelonderdeel betreft, de afstand van de turbine Wa-04 tot het ecoduct, motiveert de bestreden beslissing met betrekking tot de toepassing van de omzendbrief EME/2006/01 RO/2006/02, hoofdstuk natuur, als volgt:

“... ”

Ten zuiden van de ■■■■ aan de brug over de ■■■■ en de HSL wordt een ecoduct met bijkomende omliggende natuurontwikkeling gepland. Om significante verstoring te vermijden, adviseert het INBO een afstand van ca. 300 meter tot dit ecoduct en zijn natuurinrichting aan te houden.

Voor wat de specifieke invulling betreft wordt er voor de vier gevraagde windturbines een (sic) significant negatieve impact verwacht voor weidevogels en andere broedvogels in de natuurinrichting van het ecoduct. Deze turbine komt op ongeveer 270 m ten zuiden van de natuurinrichting.

... ”

Volgens het plan 1.9 van de lokalisatienota is de turbine Wa-04 ingeplant op 267m van de contour van het ecoduct, dit is de kortste afstand tussen de turbine en de natuurinrichting. De kortste afstand tussen de turbine en het ecoduct zelf bedraagt volgens de lokalisatienota 435m. Deze afstanden worden door geen objectieve elementen van het dossier tegengesproken. De verzoekende partij houdt het bij een afstand van 250 à 260m tot de natuurinrichting.

Het oordeel dat er bij een afstand tussen de turbine Wa-04 en de natuurinrichting van *ongeveer 270m* geen – de bestreden beslissing bevat klaarblijkelijk een schrijffout geen/een - significant

negatieve impact op de aangegeven natuurwaarden wordt verwacht, is niet kennelijk onredelijk. Er is geen specifieke of concrete motivering voor het advies met betrekking tot de afstand van 300m. Zo is het niet duidelijk welke de gevolgen voor de natuur zijn indien de afstand niet precies 300m zou zijn. De bezwaren noch de uiteenzetting van de verzoekende partij geven daarover concrete informatie. De woorden 'geen significante negatieve impact' laten op zichzelf aan de vergunningverlenende overheid een beoordelingsruimte waarvan de verwerende partij een niet kennelijk onredelijk of onzorgvuldig gebruik heeft gemaakt.

De verzoekende partij maakt het niet aanneembaar dat in de gegeven omstandigheden artikel 1.1.4 VCRO zou geschonden zijn. Het volstaat daartoe niet te beweren dat de gevolgen van de aanwezigheid van de turbine voor het milieu niet in rekening werden gebracht. De (negatieve) gevolgen moeten concreet worden toegelicht.

Het derde middelonderdeel is ongegrond.

Het middel is deels onontvankelijk en deels ongegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

Het middel is genomen uit de schending van de artikelen 4.3.1, §2, 1°, 2° en 4.3.5 VCRO, van de artikelen 4.2.19, §1 en 4.3.1, §1, laatste lid VCRO en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partij stelt dat de vier windturbines niet gelegen zijn aan een voldoende uitgeruste weg, zoals het is bepaald in artikel 4.3.5 VCRO. Meer bepaald is er geen toereikend elektriciteitsnet voor het transport van de opgewekte elektriciteit. In het middel zelf stelt de verzoekende partij nog dat de voorwaarde die in de bestreden beslissing met betrekking tot het voorafgaand vergunnen van een voldoende elektriciteitsleiding niet alleen een inbreuk vormt op artikel 4.3.5, §1 VCRO, maar ook op artikel 4.2.19, §1 en 4.3.1, §1, laatste lid VCRO. Voorwaarden kunnen alleen worden opgelegd met betrekking tot kennelijk bijkomstige zaken, hetgeen niet het geval is. Dit is meteen ook een onzorgvuldigheid.

2.

De verwerende partij antwoordt dat een windturbine geen gebouw is in de zin van artikel 4.3.5 VCRO, laat staan een gebouw met als hoofdfunctie wonen, verblijfsrecreatie, dagrecreatie, handel, horeca, kantoorfunctie, dienstenindustrie, ambacht, gemeenschapsvoorzieningen of openbare nutsvoorzieningen. Een voldoende krachtige elektriciteitsleiding voor het transport van door windmolens geproduceerde stroom valt ook geenszins onder het begrip voldoende uitgeruste weg in de zin van artikel 4.3.5 VCRO.

3.

De tussenkomende partij noemt het middel onontvankelijk wegens de vergunningvoorwaarde met betrekking tot het voorafgaand bekomen van de vergunning voor een transportleiding. Het middel is daarenboven ongegrond omdat artikel 4.3.5 VCRO van toepassing is op gebouwen met een welbepaalde functie zoals wonen, handel, recreatie, etc.

4.

In haar wederantwoordnota volhardt de verzoekende partij.

Beoordeling door de Raad

In zoverre het middel de feiten steunt op de al beschreven afwezigheid van een voldoende transportcapaciteit voor de opgewekte elektriciteit, heeft de verzoekende partij na de realisatie van de betreffende voorwaarde bij het middel geen belang meer en is het onontvankelijk.

Artikel 4.3.5, §1 VCRO luidt als volgt:

‘Een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van een gebouw met als hoofdfunctie “wonen”, “verblijfsrecreatie”, “dagrecreatie”, “handel”, “horeca”, “kantoorfunctie”, “diensten”, “industrie”, “ambacht”, “gemeenschapsvoorzieningen” of “andere nutsvoorzieningen”, kan slechts worden verleend op een stuk grond, gelegen aan een voldoende uitgeruste weg, die op het ogenblik van de aanvraag reeds bestaat.’

Artikel 4.1.1, 3° VCRO omschrijft het begrip “constructie” als volgt:

“een gebouw, een bouwwerk, een vaste inrichting, een verharding, een publiciteitsinrichting of uithangbord, al dan niet bestaande uit duurzame materialen, in de grond is ingebouwd, aan de grond is bevestigd of op de grond steunend omwille van de stabiliteit, en bestemd is om ter plaatse te blijven staan, ook al kan het uit elkaar genomen worden, verplaatst worden of is het goed volledig ondergronds.”

Uit de samenlezing van deze twee bepalingen blijkt dat niet elke constructie een gebouw is, en verder dat artikel 4.3.5, §1 VCRO alleen van toepassing is op gebouwen, niet op andere constructies.

Het begrip gebouw zelf wordt niet omschreven in de VCRO, zodat dit begrip in zijn spraakgebruikelijke betekenis moet worden opgevat.

Van Dale Groot Woordenboek van de Nederlandse Taal omschrijft gebouw als:

“hetgeen gebouwd is, bouwwerk van tamelijke of aanzienlijke grootte in het alg. vervaardigd van duurzaam materiaal, dienende tot woning, samenkomst of andere maatschappelijke verrichtingen tot berging (een pakhuis, arsenaal), als monument of anderszins (...)”

Een windturbine is geen gebouw in de spraakgebruikelijke betekenis en dus ook niet in de zin van artikel 4.3.5, §1 VCRO en behoeft aldus geen uitgeruste weg.

Vermits de aanwezigheid van een uitgeruste weg niet moet worden onderzocht, is het ook niet nodig om na te gaan of hij voldoende is uitgerust.

Dat een windturbine per definitie is aangesloten op het elektriciteitsnet, met name voor de afvoer van de opgewekte energie, lijkt nog niet te vereisen dat er een (uitgeruste) weg is. De netaansluiting staat dus ook in die zin los van de bepaling van artikel 4.3.5, §1 VCRO.

In tegenstelling tot wat de verzoekende partij stelt kan de vergunningsvoorwaarde met betrekking tot het aanleggen van een transportleiding voor de opgewekte elektriciteit niet worden gelezen als een oplossing voor de afwezigheid van een uitgeruste weg. De voorwaarde is volgens haar eigen omschrijving uitdrukkelijk geformuleerd in functie van “o.a. de afvoer van stroom van de

WKK's in dezelfde omgeving". Het wordt niet ingezien hoe de verzoekende partij vanuit een dergelijke context kan besluiten tot een onzorgvuldigheid bij het opleggen van de voorwaarde, laat staan tot een concrete schending van de artikelen 4.2.19, §1 en 4.3.1, §1, laatste lid VCRO. Zij koppelt de afwezigheid van een elektriciteitsnet in het middel exclusief aan de afwezigheid van een uitgeruste weg als decretaal beoordelingselement.

De geschonden geachte bepalingen noch het materiële motiverings- en het zorgvuldigheidsbeginsel zijn geschonden.

Het middel is in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

Het middel is genomen uit de schending van artikel 16 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: Natuurbehoudsdecreet), van de formele en materiële motiveringsplicht en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

1.

De verzoekende partij legt uit dat de vergunningverlenende overheid er moet voor zorgen dat vermijdbare schade aan de natuur ontstaat, ofwel door de vergunning te weigeren, ofwel door redelijke voorwaarden op te leggen om de schade te voorkomen of te beperken. Door de turbine Wa-04 zonder afdoende motivering te vergunnen op een kortere afstand dan 300m van de natuurinrichting van het ecoduct, wordt de natuurzorgplicht niet nageleefd.

2.

De verwerende partij antwoordt dat zij zich op het vlak van de afstand van de turbine tot de natuurinrichting expliciet heeft aangesloten bij het toonaangevende advies van de Interdepartementale Windwerkgroep. Zij kon in alle redelijkheid besluiten tot de vergunning.

3.

De tussenkomen partij verwijst naar de lokalisatienota, naar het advies van 14 december 2010 van de Interdepartementale Windwerkgroep, en naar het gunstig advies van 1 oktober 2010 van de afdeling Natuur en Bos. Het turbinepark zal geen significante negatieve invloed hebben op het ecoduct of de natuur en de avifauna.

4.

In haar wederantwoordnota volhardt de verzoekende partij.

Beoordeling door de Raad

De verzoekende partij herneemt wat de feiten betreft het derde onderdeel van het tweede middel. Zij verwijst in algemene bewoordingen naar de zorgplicht (artikel 14 Natuurbehoudsdecreet) en naar het voorkomingsbeginsel (artikel 16 Natuurbehoudsdecreet), stellend dat de verwerende partij niet afdoende motiveert waarom de inplanting van een turbine op minder dan 300m van de natuurinrichting wordt toegestaan.

De bestreden beslissing is hierboven bij de beoordeling van het derde onderdeel van het tweede middel niet kennelijk onzorgvuldig of onredelijk genoemd. Dit oordeel moet in de voorliggende zaak bij de toets van de zorgplicht en het voorkomingsbeginsel niet worden gewijzigd.

Het komt aan de verzoekende partij toe om aan te tonen dat de inplanting van de turbine Wa-04 op minder dan 300m – concreet op ongeveer 270m - van de natuurinrichting leidt tot een *significante verstoring van de natuur*. De loutere verwijzing naar het advies van de Interdepartementale Windwerkgroep volstaat daartoe niet. Het advies stelt overigens na kennisneming van het advies van het INBO: “*voor wat de specifieke invulling betreft wordt er van de voorliggende windturbines geen bijkomende, onaanvaardbare invloed verwacht op natuur en avifauna*”. Het als *voorlopig negatief* benoemd advies bevat derhalve geen specifiek ongunstig advies voor wat de bescherming van de natuurwaarden betreft. De bestreden beslissing neemt het geciteerde deel van het advies letterlijk over (zie hierboven, uiteenzetting over het derde onderdeel van het tweede middel) en sluit er zich dus bij aan. Er is geen reden om bij afwezigheid van meer concrete gegevens over een onaanvaardbare invloed op de natuur of tegenindicaties voor de oprichting van een turbine op de gezegde afstand, een meer omstandige motivering te eisen.

Het middel is ongegrond.

E. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

Het middel is genomen uit de schending van artikel 4.7.13 en 4.7.14 VCRO *juncto* artikel 7, 3°, b) en d), van het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning (hierna: besluit Dossiersamenstelling), van artikel 3, 4 en 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 oktober 2004 houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratie-voorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater (hierna: Verordening Hemelwater), en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

1.

De verzoekende partij stelt dat conform artikel 4.7.13 en 4.7.14 VCRO *juncto* artikel 7, 3°, b) en d) besluit Dossiersamenstelling het aanvraagdossier een tekening van de geplande werken moet bevatten met minstens een inplantingsplan waarop de belangrijkste afmetingen van het goed zelf zijn vermeld. Het plan "Turbine layout" - de tekening van de turbine – vermeldt geen afmetingen van de sokkel en de fundering, terwijl dit essentiële onderdelen zijn van de geplande werken. Doordat het bestreden besluit de stedenbouwkundige vergunning alsnog heeft verleend, schendt de bestreden beslissing voormelde artikelen en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Conform artikels 3, 4 en 5 van de Verordening Hemelwater, kan er enkel een stedenbouwkundige vergunning worden afgegeven indien er op de plannen - naargelang het geval het om een constructie of een verharding van een grondoppervlakte gaat - hetzij de plaatsing van een hemelwaterput voorzien is, hetzij een infiltratievoorziening.

Hoger werd aangetoond dat het uit het plan van de turbine niet duidelijk is welke de afmetingen zijn van de sokkel en de funderingen. Zodoende is het moeilijk uit te maken wat de (referentie)oppervlakte zal zijn in de zin van artikel 3 Verordening Hemelwater. Gelet op de aanzienlijke hoogte van de turbine en de grote afmeting van de rotordiameter, zal de sokkel wellicht een grotere oppervlakte hebben dan 200 m².

Zodoende had er op het bewuste plan een waterput, dan wel een infiltratievoorziening moeten aangegeven zijn, wat niet gebeurde.

Doordat de stedenbouwkundige vergunning toch werd verleend en daarenboven - zonder dat zij dit kon beoordelen bij gebrek aan gegevens - oordeelde dat de Verordening Hemelwater niet van

toepassing zou zijn, schendt de bestreden beslissing artikels 3, 4 en 5 van de Verordening Hemelwater, alsook het zorgvuldigheidsbeginsel.

2.

De verwerende partij antwoordt dat het aanvraagdossier de afmetingen van de sokkel en de fundering van de turbines aangeeft onder de vermelding “grondinname turbine”. Voor elk van de turbines is de grondinname 400m².

De Verordening Hemelwater moet niet worden toegepast omdat het hemelwater in het omliggende weiland kan infiltreren, hetgeen wordt bevorderd door bedekking van de sokkel en de fundering met aarde en begroeiing.

3.

De tussenkomende partij verwijst naar de lokalisatienota waarin wordt gesteld dat het grondgebruik beperkt is omdat de funderingssokkel (diameter ca. 18m, diepte ca. 3m) zoveel als mogelijk wordt ingegraven en met aarde en begroeiing wordt overdekt. De afmetingen van de sokkel zijn niet onbekend gebleven. De vergunningverlenende overheid werd niet misleid en heeft met de vereiste kennis beslist.

4.

De verzoekende partij antwoordt nog dat bij een grondinneming van 400m², zoals de verwerende partij het in haar antwoordnota toegeeft, moet worden voorzien in een waterput, dan wel in een infiltratievoorziening.

Beoordeling door de Raad

Met de verwerende partij kan worden aangenomen dat de plannen op voldoende wijze de omvang van de (ondergrondse) funderingssokkel aangeven, en dat de Verordening Hemelwater niet wordt toegepast omdat er gelet op de aard van het bouwwerk, de beperkte oppervlakte die het op het maaiveld inneemt, en de effectieve infiltratiecapaciteit bij afwezigheid van specifieke terreinverhardingen geen hemelwaterput moet worden voorzien.

Het middel is ongegrond.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van [REDACTED] is ontvankelijk.
2. Het beroep is deels onontvankelijk en deels ongegrond.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare zitting op 15 december 2015, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, achtste kamer, samengesteld uit:

Jan BERGÉ, voorzitter van de achtste kamer,
met bijstand van
Thibault PARENT, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier, De voorzitter van de achtste kamer,

Thibault PARENT

Jan BERGÉ